

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

A rendszer.

Pécs, 1899. január 18.

Milyen bolondok is voltak azok a régiek, akik aranyigazságnak tartották azt az ostoba mondást, hogy az igazság talpköve az államoknak. Mennyivel okosabbak a modern hazafiak, akik kirúgták maguk alól ezt az elavult talpkövet s helyébe tették az *államföntartó pártot*. Az igazságot nem tekinti senki sem jutalomnak, sőt nagyon sokan félnek is tőle, míg az államföntartó párt jutalmaz s így nagy számmal szerez híveket az államnak, az a kis fogalomzavar pedig, hogy az állam és kormány azonos fogalommal lett, nem olyan nagy baj, hogy miatta bárkinek is belefájduljon a feje, hisz szabadságában áll mindenkinek az államföntartó párthoz csatlakozni s ezzel utját állni annak, hogy bármi tekintetben is bántódása essék.

Hogy mennyire jó dolga van Magyarországon azoknak, akik az államföntartó párt tevékeny tagjai, azt az utóbbi napokban fölmerült többrendbeli eset is fényesen igazolja.

Itt van mindjárt a torontáli főispán esete. Erről az úrról egy bolond idealista, aki még mindig a régi talpkövet, az igazságot keresi, elmondta a nyilvánosság előtt, hogy milyen szép szönyeggyárat csinált a megye községeinek, hivatalnokainak s törvényhatóságának a pénzén, a melylyel először is agyonütötte a torontáli háziipart, a gyári részvénytársaságot pedig mint el-

nők olyan szépen vezette, hogy pár évi főnnállás után likvidálnia kellett, a községek a főispáni szelid nyomás folytán befizetett 55.000 frtjukra keresztet vehetnek, a megye 10.000 frtját elszámolták az utaláp terhére, a tisztviselő-részvényesek pedig panaszkodni sem mernek a főispán-elnöktől való félelemből.

Elmondta aztán a leleplező, hogyan csinált a főispán hivatalos kormányparti ujságot, megszavaztatván arra a megyei utalápból évi 800 frtot s a betegápolási alapból évi 400 frtot, a községekre pedig ráparancsolván, hogy az évi 32 frt előfizetési díjat pontosan beszoigáltassák.

Legszébb azonban az a históriája, hogyan védelmezte meg egyik kortes jegyzőjét a büntető igazságszolgáltatás sújtó keze ellen, megtagadtatván a megyei főjegyző által, aki véletlenül Bánffy miniszterelnök veje volt, a vizsgálóbíró megkeresését a számadások megvizsgálása iránt, tiltakozván a sikkasztó letartóztatása ellen, sőt föladván a törvényszéket a belügyminiszternél, hogy eljárásában nem vezérelteti magát *politikai okok* által.

Nos és ezek a leleplezések mit eredményeztek? Talán megcáfolták őket? Szó sincs róla, manapság erre nincsen szükség nálunk; még az sem jutott eszükbe, hogy a vádak valóságát kétségbe vonják, hanem összehívtak egy rendkívüli megyei közgyűlést és azzal egyhangú bizalmat szavaztattak a megtámadott főispánnak, kinek ezen kívül még fényes fáklásmenetet is

rendeztek s kitűnő banketten konstatálták, hogy *mégis boldog a magyar!* Hogyisne biznának a büntető bíróság túlkapásai ellen oly erélyesen föllépő főispánban abban a vármegyében, ahol az illetékes törvényszék hivatalos jelentése szerint *»a községi jegyzők és községi előjárósági tagok részéről elkövetett sikkasztások igen gyakoriak.«*

De nem minden bíróság olyan ósdi fölfogásu, mint a pancsovai törvényszék, hogy fölülről kelljen figyelmeztetni a politikai okok tekintetbe vételére. Bizonyítja ezt az újpesti szabadelvűpárt elnökének az esete.

Csepcsányi Béla úr, mint szabadelvűpárti elnök, tavaly nem tartotta hazafiai kötelességének adót fizetni, valószínűleg mert azt nem törvénytelenül szedte a kormány. Megjelent hát nála még a múlt év elején az adóvégrehajtó s összeírta egy-némely ingóságait. Ezen az államföntartó párt oszlopos tagja annyira földühödött, hogy *széttépte a végrehajtási jegyzőkönyvet*. A végrehajtó följelentette az esetet a bíróságnak, a melyre annyira hatott a vádlottnak a végtárgyalás alatt folyton hangoztatott szabadelvűpárti elnöksége, hogy — bár bizonyítva látta, miszerint a vádlott csakugyan eltépte a végrehajtási jegyzőkönyvet — őt fölmentette a vád alól, mert ez a ténye nem volt alkalmas arra, hogy a végrehajtást megakadályozza.

Igy oktatta ki a bíróság az ügyetlen adóvégrehajtót, hogy ha már elköveti azt a borzasztó tapintatlanságot, hogy egy

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Kasza József költeményei

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Szomoru téli nap komor, borongós délutánján olvastam el azt a vaskos kötetet, mely Kasza József dr. hátrahagyott verseit tartalmazza. A szomoru idő illet-e a halott költő verseihez; vagy a versek keltették a borongós délutánhoz való hangulatot a lelkemben, — de szomorúan olvastam végig e verseket, melyeket a mi irt, az a kéz már megmerevedett; melyeket a mi kigondolt, az az agy már megszűnt működni; melyeket a mi átszenvedett, az a szív már nem dobog többé s melyeket a mi átértzett, az a lélek a nagy mindenség parányává lett már.

Kasza József dr., a pécsi jogliceumnak 1898. április havában elhalt jogtanára, mint költő is ismeretes volt már, mikor élte virágjában, tevékenységének közepette a halál elszólította az életből, melynek feladatait maga tette a maga számára ideálisakká. Ilyen idealizmus volt tőle a költészet művelése is; nemcsak pihenést, megnyugvást, szórakozást keresett benne, hanem komoly és kellemes célt is óhajtott vele elérni: figyelemre méltó, tanító

és gyönyörködtető dolgot alkotni a költészet terén is, melyben a szív gyönyörködik, a lélek megnyugvást és enyhülést találjon.

A tudós, egyéni külsejében visszavonuló, zárkózott tanár lelke igazi költői lélek volt, a mint költeményei bizonyítják. Szíve s lelke egyképen vágyott a költészet üde forrásához s amint ott megennyhülést talált s lelkében visszhangra leltek a poéták dalai, — akkor maga is a költészetre tér át s leírja lelkének érzelmeit, szíve keserveit, agyának gondolatit. Gyermeki szíve először édes anyjához küldi gondolatait; azután a boldog családi kör foglalja szíve és lelke érzelmeit s azt éneklie meg; majd az emberek, az élet, a földi és a tulvilági lesz költészetének tárgya, mert a költői lélek buroka, a beteges test nem hagyja már nyugodni, előreveti elmúlása árnyékát és a költő agyába a halál gondolatát, lelkébe a halállal való vívódást, szívébe a halál hidegének félelmét lopja. Mindezt azonban ellensúlyozza az a megnyugvás, mely a felsőbb intézkedésbe nem beletörődik, hanem az okokat keresve, megnyugszik bennük, mint változhatatlanban.

Ott a barna láthatáron
Mint' az ég hasadna, mentén
Megvillan egy meteorfény,
S szét pattan . . . nyomát se látom —
Mért hogy ez a boldogságom!?

Kérdi tépelődve, de azzal a csendes tépelődéssel, mely nem lázad fel, hanem megnyugszik az elkerülhetetlenben.

Táj felvirul; szíved virága kél
S új hit sugárzik lelkeden:
Uj élet magva ez a hervadás! . . .
Isten hatalma végtelen!

Igy vigasztalja tépelődő lelkét s gyenge, sorvadó testének elmúlását érezvén, Isten végtelen hatalmában bizik s új élet magvát látja hervadásában. E hervadás korában születtek meg költeményei, melyek lirai borongással állítják elénk lelkületét s biztosítanak írójuk emlékezetének maradandóságát.

Költészetén átvonul mindennek előtt a tiszta hit és csendes ájtatosság. Megéneklie Mária oltárát, Xavéri szent Ferenc halálát s mindazt, a mi keblének a hit és bizalom erejét adja.

Szereti a természetet is, az ibolyás tavaszt, a virágot s meghalni is tavasszal óhajti:

Ibolyákkal ékes, virágos volt bölcsöm:
Nem tudom, a halál érettem mikor jön?
Csak tavasszal jöjjön, tavasz kezdetével,
Szár az kezeivel ibolyafüzérrel; —
S szórja el azt sirom kietlen hantjára:
— Ez volt életemnek legkedvesebb virága!

Megéneklie édes anyját is, a ki imádkozni tanította; Imre herceg halálának legendája egy szép költemény megírására ösztönzi:

szabadelvűpárti elnököl foglal, tartsa kötelességének mindaddig új meg új végrehajtási jegyzőkönyveket írni az eltéptek helyébe, míg az elnök úr meg nem szánja s egy jegyzőkönyvet épen enged kivinni a házából.

Nos hát nem boldog arkádiai állapotok ezek? Kormánypárti ujságot szerkeszteni 32 frtos előfizetési ár mellett kényszerelőfizetéssel s ezenkívül busás szubvenciával. Sikkasztani hatósági óltalomra biztosan számithatva, közgazdasági tevékenységet fejteni ki közpénzek pocsékolásával s mindezek nyilvánosságra jutása esetén impozáns bizalomnyilvánításokban részesülni, hivatalos okmányokat megsemmisíteni, ha azok kellemetlenek az emberre nézve, a nélkül, hogy ezért a hajunk szála is meggömbölyjön.

S mit kell mindezek fejében tenni? Semmit egyebet, mint buzgón és lelkiismeretesen tologatni az államfőntartó párt szekerét, ez pedig szabadságában áll mindenkinek s aki nem teszi, az magára vessen, ha betörik a kemény fejét, amint tették ezt az uj-szent-annai zendülőkkel. Volt ezeknek egy gazdasági egyesületük, de mivel a kormány „kiszagadjának“ a maszlagját nem vették be, fölsozlatták az egyesületüket, ráfogván, hogy az szocialista mozgalmak fészke, dacára, hogy az egyesület működése épen a szocialista tanok ellensúlyozására volt alapítva. Persze az ilykép fölsozlatott egyesület tagjai a fekete könyvbe kerülve, meg kellett őket fosztani politikai jogaiktól is s a főszolgabíró — dacára számbeli többségüknek — a Bánffy-rendszer kipróbált eszközeivel a kormánypárti jelöltet ültette a község birói székébe.

Az uj-szent-annaiak azonban még nem olyan civilizáltak, hogy jogaik lábba tiprása föl ne háborítsa őket s ennek a fölhaborodásnak a maguk módja szerint adtak is kifejezést. Erre aztán a főszolgabíró alkalmazásba vétette a Bánffy-rendszer univerzális arkánumát s közéje lövetett a „csöcseléknek“. Hat halott és tizenhat sebesült maradt a csatatéren, a községet pedig katonaság szállta meg.

édes anyját névnapján a fiui szeretet hevével üdvözli s benne látja azt is, a ki sirja szélénél ott fog állni

»Búba', gyászba'; mignem rája is
Ráborul a gyászos szemfedél!«

Elmereng a multon, magát a düledező várromhoz hasonlítva; meghatja a halász szép szöke lányának bús szerelmi románca s az áruló Iskarióth Judás sorsa. A mult az, melyhez lelke a szenvedő testből vissza-visszaszáll s erről a multról énekl:

Hervadt táj a multnak képe;
Napja nincsen, mégse fénytelen;
Mint megannyi fénybogárka,
Ég az emlék bús világa
E borongós, méla éjjelen.

Pusztai táj a multnak képe —
Fájó szívünk mégis ennek él;
Bár lehangol néma gyász, a
Nincs virága, hervadása,
S benn' temetve bánat, szenvedély.

Ezenközben nemcsak a saját multját, de a magyar és a világtörténet nagy multját is felkeresi; megzengi Rómát lendületes szárnyalású ódában s költői beszélykéket ír egy-egy magyar történeti epizódról.

Majd a nép közé megy s megszólaltatja lantját a nép hangján. Népdalokat ír; formára és hangmenetre nézve gyakran igen sikerülteket, a nép gondolkodásának és érzelmvilá-

Hát ugyan kinek jutna eszébe ezért a vérengzésért a főszolgabíró felelősségre vonni, hogy törvénytelen eljárásával fölbozította az egyszerű falusi népet? Nem felelős itt senki más, csak a zendülők maguk, mért nem álltak be abba a táborba, a melyre hull a mennyei manna ebben az országban. Alakítottak volna szabadelvű kört, szavaztak volna bizalmat az exlex kormánynak, bizonyára nem érte volna őket semmiféle sérelem, a miért föllázadniok kellett volna.

Mert nyitva az út szép Magyarországon mindenkinek a biztos boldogulásra, csak rá kell lépni arra az utra, amely az államfőntartó párt kebelébe vezet.

* Jagics beszámolója Lancsukon.

Jagics József orsz. képviselő vasárnap január 15-én tartotta meg beszámolóját Lancsukon. A kath. templom előtti téren az egész község közönsége sereglett össze, lelkes éljenzéssel üdvözölvén képviselőjük megjelenését.

Jagics a két év előtti orsz. képviselő választásokból hozta le azt az engesztelhetlen és jogos gyűlöletet, melylyel az ellenzéki pártok általában a kormány és az országgyűlési többséggel szemben viseltetnek. A korrupt kormányzati rendszernek, s Bánffy báró szerencsétlen közjogi s közgazdasági politikájának rótt fel az előállott parlamenti helyzetet és alkotmányellenes állapotokat. A kormányt és pártját tette felelőssé azokért a beláthatlan következményekért, melyek az országot immár közvetlen közelből fenyegetik. Párhuzamot vont aztán a szónok az egész ország és egyes község kormányzata között. Amannak élén — ugymond — a korona és a nemzet együttes bizalmából a Ministerium emennek a község közönsége bizalmából a községi előjáróság áll. Kérde már most megtünnék-e a község kormányzata élén egy pillanatig is azt a községi birót és ítesküdteteket, a kik az önök bizalmából merített hatalmat a község gazdasági tönkretételére, egyesek politikai és polgári jogai agyontiprására használnak fel? Bizonyára nem! Latba vetnék minden rendelkezésükre álló eszközt, hogy őket onnét eltávolítsák. Így gondolkodott az orsz. ellenzék is, midőn Bánffy báró kormánya ellen, mely a nemzet jogait bocsájtotta áruba, a harcot megindította, s emellett ki is fog tartani, míg azt és rendszerét meg nem buktatja.

gának megfelelőeket, bár ezekben is benne van saját lelkének az elmuláshoz törődése, csendes megnyugvása, mint ez a kis népdal mutatja:

Almás vizén csónak úszik lefele,
Bele hull a vadrózsafa levele;
És a csónak viszi, viszi magával,
Rózsalevét az én kedves babámmal.

Elmégy rózsám? Vezessen a kegyes ég!
Tedd szívedre vadrózsafa levelét;
Mikor újra itt lesz a szép kikelet:
Elszórhatod egy porladó szív felett!

És mint minden lírai lelkületet, az ő lelkét is meghatja mindaz, a mi meghatót a természetben lát, hall, tapasztal és érez. Nem keresi a tárgyakat; azok hatnak rá, felébresztik benne a hangulatot, mert igaz ugyan Revicky Gyula mondása:

»A világ csak hangulat«, —

de a hangulatot mégis azok a tárgyak, események és emberek támasztják lelkünkben, támasztják az egész világban, a kik körülötünk vannak. Legjobban bizonyítja ezt a mi költőnknek a következő igazán hangulatos költeménye:

Ha láthatom a pirkadó eget
S a harmatot,
Mely égő gyémánt-szikraként ragyog
A kert nyíló virágai felett:
Elgondolom,
Mi szép a te könyves tekinteted!

A közönség élénken megtapsolta a szónokot, biztosítva őt bizalmáról s kérve továbbra is politikai érdekei önzetlen képviselőjére.

Ipari segéd munkások és gyári munkások kereseti adója.

Az ipari segéd munkások és gyári munkások megadóztatása s a munkásokra kivetett adó beszéde körül számtalan jogosult panasz merült fel az érdekeltek részéről. A kereskedelmi és iparkamarák, közte a pécsi kamarának felterjesztésére a pénzügyminiszterium legutóbb egy rendeletet bocsátott ki, mely a munkások megadóztatása körül tapasztalt vizsázásokat meg fogja szüntetni s úgy a munkaadók, mint a munkások érdekeire figyelemmel levő rendelkezéseket tartalmaz. Mig ugyanis eddig a munkások nagy tömege megadóztatva lett, a munkások nagy helyváltozásai folytán a kivetett adó beszédhető nem volt s ez adó beszéde a munkaadókra nagy terhet rótt, addig az új pénzügyminiszteri rendelet értelmében az adózási kötelezettség a munkások minél kisebb részére szorítottatik s a munkaadóknak módjukban áll, hogy az időközben eltávozott munkásokra kivetett adót terhőkről egyszerűbb eljárás utján leírásba hozassák.

Ezen a munkaadókra és munkásokra egyaránt kiválóan fontos rendelet több rendelkezéseit azon alkalomból, hogy a munkásokra kivetett adó első részletének befizetési határideje közeledik, az alábbiakban közöljük.

Adó alá esnek a gyárakban és iparosok műhelyeiben alkalmazott egyének közül s első osztályu kereseti adót fizetnek:

1. a szakismerettel nem biró, szolgálai minőségben, cselédként alkalmazott egyének;
2. a szakismerettel biró segédek és segéd munkások, de csakis az esetben, ha havi bért vagy díjat kapnak s havi bérök vagy díjok 40 frtnál kevesebb; — adó alá esnek továbbá a darabszámra dolgozó munkások;

3. adó alá esnek a gyári vagy iparvállalatnál alkalmazott dijakok, irnokok, kik évi vagy havi allandó fizetést nem huznak s általában az írásbeli, számviteli vagy felügyelői teendőket allandó alkalmazás nélkül végző egyének;

4. adó alá esnek s IV. oszt. kereseti adót fizetnek azon havi díjjal vagy bérral alkalmazott segédek vagy segéd munkások, kiknek havidíjuk vagy bérük a 40 frtot meghaladja.

Ha bámulom a csillagos eget
Nyáréjszakán,
Mely — mintha az egész meny volna tán —
Ott rezg a sima tó-tükör felett:
Elgondolom,
Mi szép a te mosolygós kék szemed!

S ha látom a viharfelhős eget
Villámival:
Lelkemből a remény, a vágy kihál,
S kél benne egy bús, fájó érzet,
S elgondolom,
Mért e szemeknek hinni nem lehet?!

Minden költeményéből, minden sorából költeményeinek előnkbe tűnik, mi volt néki a költészet. Ezüstszavu kis madárka az, melynek dalára a költő felderült; pirosajku gyermekleányka, kinek enyelgése a világ bántalmát elfeledtette vele; gyönyörűség édes kelyhe, melyből egy csepp mindent feledtetett és végül önzetlen, hiv barát, a ki

»Szeretettel nyújtja karját;
Megvigasztal, biztat, éltet —
Mig fejünk felett az évek
Észrevétlen szállnak át.«

Ilyen költővel szemben, kit a költészet szeretete tesz poétává, ki enyhülést keres a költészet árnyas berkeiben, kinek finom lelke, művelt kedélye azonban ez enyhüléssel nem elégszik meg, hanem másoknak is feltárja a gyönyörök rejtett kincseit, melyeket ez enyhülés közben talált, — lehet, hogy sokan nem

Adó alá nem esnek azon munkások, kik a fentebbi 1—4. pont egyike alá sem sorolhatók, mivel az ilyen munkások napszámosságoknak tekintendők; nem fizetnek továbbá adót: azon munkások sem, kik bérüket naponként vagy hetenként kapják a munkaadótól.

Az adó kivétele.

Minden gyár vagy iparosműhely tulajdonosa köteles az előirt nyomtatvány-úrlapon a gyárban vagy műhelyben alkalmazott összes munkásait, munkásnőit, segédeit, szolgálait, cselédeit, dijnokait, tehát azon munkásokat is, kik adó alá nem esnek, összeállítani. E munkás-jegyzék összeállításához szükséges nyomtatvány-úrlapok a községi előjáráságtól vagy a városi adóhivataltól díjtalanul szerezhetők meg. A jegyzékben ki kell tüntetni a munkás nevét, alkalmaztatása minőségét s azt, hogy napibért, hetibért vagy havidíjat kap-e s mennyit? Az így összeállított jegyzék minden év november hó 15-ig az illetékes kir. pénzügyigazgatóságához benyújtandó.

Az adó beszédese.

A munkaadó által betérjesztett munkásnévjegyzéken az adót azon munkások után, kik adó alá esnek a fentebb közölt 1—4. pont szerint, a pénzügyigazgatóság kiveti s a munkás-jegyzéket a kivett adóösszeg feltüntetésével a munkaadónak megküldi. A munkaadó köteles a jegyzékben így kitüntetett I. oszt. kereseti adóösszeget évenként két részletben és pedig minden év április és október hó 1-ső napján a munkás lakhelye szerint illetékes községi adópénztárnál lefizetni. A munkaadó a munkásra kivett adót az illető munkás béréből levonhatja.

A IV. oszt. kereseti adó alá eső munkások adója a munkaadót nem terheli s az adóköteles munkás által közvetlenül fizetendő be.

Időközben eltávozott munkások adója.

Ha évközben a gyárból vagy iparos-tanműhelyből oly munkások távoznak el, kikre az adó ki lett vetve, az ily eltávozott munkásokra kivett adó a munkaadó terhéről leírásba hozatik, ha a munkaadó félévenként az eltávozott munkásokról egy kimutatást terjeszt be az illetékes pénzügyigazgatóságához, melyben az eltávozott munkás neve, az elbocsátás ideje s a munkásra kivett s beszédetlen maradt adó összege pontosan feltüntetendő.

alkalmaznak a kritika teljes mértékét, diletánsnak, műkedvelőnek tekintvén a költőt, a ki pedig igazi költő volt. Bizonyítják hátrahagyott versei, melyek mindegyikében a gondolat ereje, az érzés tisztasága és a lélek hevénég igazsága uralkodik. E versek ellen legfeljebb formailag lehetne kifogást tenni; a verselés néhol pongyola, másutt a kifejezések ósdiak és sok helyütt a versek alakja is a régi versírók nyomain halad. Az érzelmek azonban újak, a gondolatok frissek, eredetiek e versekben, melyek maradandó emléket fogják képezni egy finom lelkű, igaz szívű embernek, ki szeretni, remélni, bizni és hinni tudott csendesen, megnyugodva egészen kora sirjáig.

»Lelkem száll feléd e néhány kurta sorban:

Ezekből tudd meg, hogy egykor én is . . . voltam»
irja kis fia születésekor s valóban verseiből mindenkor megalkothatjuk magunknak öt magát, szelid lelkét, mélyen érző szívét, emelkedett szellemét és e háromság szülöttét, a csendesen dalolgot, szerény költőt.

Kaufmann Mátyás jóghallgató érdemes munkát végzett, mikor volt tanárának verseit sajtó alá rendezte. Áldozott vele költői lelkületű tanára iránti hálájának és kegyeletének, de hálára kötelezte a költészet barátait is, hogy kötetbe gyűjtötte az elhunyt műveit, melynek jövedelme egy az elhunyt költő-tanár nevére alapítandó ösztöndíjra fog fordíthatni.

Honthy István.

H i r e k.

Pécs, 1899. január 18.

Tolvajok az előszobában.

Ma egy uriház előszobájából egy téli kabátot valami ismeretlen tolvaj elemelt.

Tolvaj az előszobában! . . . Mintha ez ismeri kategoria lenne; mintha az előszoba már sokszor szerepelt volna rendőri szempontból.

Mi is ennek az oka? A tolvaj-e, a téli-kabát-e: a rendőrség-e; . . . vagy? Vagy bizonyára az előszoba! Az előszoba mint olyan.

Hogy miért? . . . Hát ezért:

Én előkelő vagyok, te előkelő vagy, ő előkelő. Mi, ti, ők. Az előkelőség kötelez. Mi mindnyájan kötelezve vagyunk, én, te, ő, mi, ti, ők. Mire kötelez az előkelőség? Hogy az utcán a nénikéknek kezet csókolj s a bácsiknak jónapot kívánj? Nem. Az előkelőség arra kötelez, hogy előszobád legyen.

Előszoba nélkül élni lehetetlen. Az minden dolgok gerundiuma, akinek előszobája nincsen, az rézbőrű indiánus, vadállat, kinek nyugati formákról sejtelve sincs, az előszoba az, ahol lakás tekintetében az ember kezdődik. Ennélfogva mindenütt vannak előszobák, néhol tágas termek, máshol lyukak, melyek régiek időkben nagyságuknál fogva, csak pulykahizlalásra voltak alkalmazhatók, több-kevesebb fogas van bennük, s ezekre szokás, pardon nem szokás, hanem kötelesség akgatni a kabátot, a kalapot, a botot, a téli keztyűt s mindezekről megszabadulva illik csak bemenni a szobába.

Nem úgy, mint a régiek, akik biz kabátostul a szobába mentek, ott verték le és a benső fogásra akasztották és hideg levegőt vitték be vele és rossz volt nézni, míg kibujtak a kabátból s ismét belebujtak a kabátba — oh mily furcsa és esetlen forma volt ez. Hogy elkerülhessék az ilyen furcsa állapotot, arravaló az előszoba, e csodásan szép intézmény, ahol az ember, mikor be akar menni valamely uri társához, leveti a kabátját s mikor ki akar jönni valamely uri társától, föl akarja venni a kabátját, habár nem veheti föl, miután ez idő alatt ellopta azon tettes, kit Vaszary Gyula és érdektársai az »Ismeretlen« gyűjtőnév kötelékébe sorozni kötelességüknek tartják.

Ez hát az előszoba . . .

A mivel Nyugaton, mint már néhány arrajárt tanulmányi utazó bizonyítja, szintén vannak előszobák. Ott az tökéletesen kötelez, de ezekben az előszobákban készenlétben és borotvált állapotban áll egy inas, az előszoba továbbá valamely, furfangos módon meleg hely s nem jégverem, ha pedig nincsen inas, akkor az előszoba ajtaja zárva van s csak az jöhet be rajta, akit beereszteni epen méltónak tartanak. Ez persze nyugati balgaság. Ami a nyugati dologban előkelő: az előszoba, azt átvettük a fogással együtt, a többi mellékleteit pedig áldja meg az isten, mint a suhai malmot.

Igy aztán vándorolnak is a kabátok, mert ez a szisztéma mindenütt ilyen és hát ez igen kellemes. A háziur előkelősége meg van mentve, ami pedig a vendég kabátját illeti, uram isten, hiszen a zálogházi forgalom szintén hozzájárul az ország adóalapjaihoz . . .

Volna még egy más szempont is, a betegség szempontja, erre nézve azonban ő nagysága Apaffy Mihály uram intelme irányadó, mely szerint, aki beteg, az maradjon otthon. Jó Apaffy könnyen beszélhetett így, a modern ur azonban megköveteli a betegőt is, aki nem akar otthon maradni, hogy kabátját az előszobában letegye, hol ez üdvös változásokon megy át s rövid idő alatt jég-szekrényre alakul. Ezt aztán — ha el nem lopták közben — felölti a tisztelt egyén s öltése közben érzi ama kellemes borzongást, miben Báthory Mária cselédeinek volt részük.

Szóval az előszoba így szép és így kellemes, ahogy van. Az, hogy az egyesületek ugynevezett előszobáiban (mik voltaképp üres folyosók) az ember aztán az ezüstnyelű botja helyett a tonkingi alkirály kinevezési okmányát kaphatja a kézhez; hogy esernyője selyemszövevénye helyett a vitorlavásznak különféle alfajaival köt ismerkedési estélyt — az mind mellékes, a fődolog az előszoba, mert anélkül nincs élet, nincs kabát-, kalap-, bot-s esernyő-forgalom.

Egy szivvel lélekkel kiáltjuk tehát:

— Isten éltesse önt, Előszoba, az emberi kabátok legvégső határáig!

Napirend 1899. január hó 19-én.

Naptár: csütörtök, január 19. — Róm.-kath.: Kanut. — Prot.: Babilasz. — Görög-kel.: (jan. 7.) Iván. — Zsidó: Schebat 8. — Nap két 7 óra 42 perckor; nyugszik 4 óra 40 perckor. — Hold két 11 óra 19 perckor délelőtt; nyugszik 1 óra 40 perckor éjjel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: helyenként csapadék, enyhe idő várható.

Herenberger bálja a Vigadóban.

Az erdészeti bizottság ülése d. e. 10 órakor a vármegyeházán.

Színház: Szekula Sárika jutalomjátékú »Baba«, operett.

— **(Kinevezés.)** Dr. *Bahula* József tb. kerületi orvos kinevezése az 1896. évi május hó 21-én tartott városi tisztújító közgyűlés alkalmával hatályát vesztvén, br. *Fejérváry* Imre dr. főispán f. é. január hó 14-ikétől számítandó joghatályal dr. *Bahula* Józsefet újból tb. kerületi orvossá kinevezte.

— **(Roncsoló toroklob.)** A járási főszolgabírói hivatalnak két községből is jelentették a diphteritis felléptét. Herend és Egerágh községekben lépett fel járványosan a roncsoló toroklob. A járvány megakadályozása végett mindkét helyen bezárták a községi iskolákat és megtették a szükséges óvintézkedéseket.

— **(A pécsi jogász segélyző-egylet második felolvasó- és zeneestélye.)** Az idei farsangra ugyancsak kevés panaszunk lehet. Alig zajlott le a jogászok fényes táncestélye, a sok nőegyleti multság, athléta bál s a többi multságok között máris új apropóra gondolnak tevékeny jogászaink, a hol kedvükre kitáncolják magukat a pécsi szép leányok. Talán sok is lesz a jóból, gondolja egyik-másik. — De ebben az esetben tegyünk kivételt a jogászok kedvéért, mert a célnak a nemessége, a miért küzdenek, tiszteletet parancsol. Ismeri ugyanis a nagyközönség az ítéletet, melylyel a december 2-iki tüntetések miatt az összes jogászságot, s különösen ennek szegényebb tagjait sújtották. Akik eddig tandijelengedésben részesültek, azoktól ezt a kedvezményt erre az évre végkép megvonták. Ez a parancsoló szükség kényszeríti most derék jogászaikat és első sorban a jogász segélyző-egylet tevékeny vezetőségét, hogy a farsangban — február 7-én — még egy felolvasó- és zeneestélyt rendezzenek. Szellemi életben nem lesz hiány, amennyiben a jótékony cél érdekében a legjobb erők ígérték meg közreműködésüket. Sikerült ugyanis Örley Flórárt, a pécsi nemzeti színház jeles művésznőjét megnyerniök, ki magyar dalokat fog előadni cigányzene kíséret mellett. A felolvasó asztal pedig Bittér Illést, a pécsi közönség ismert és szeretett alakját fogja látni; vendégül, aztán meg a Pécsi Dalárda fog énekelni, — egyszóval a pécsi közönség ismét

együtt fogja látni kedvelt alakjait. A többi számot a jogászság zene- és énekkedvelő tagjai fogják kitölteni.

— **(A Polgári Kaszinó estélyei.)** A pécsi Polgári Kaszinó, mint minden évben, úgy az idén is rendez a farsangban családi estélyeket tagjai számára. Ilyen estély kettő lesz az idén a kaszinóban; az egyik folyó hó 21-én (szombaton), a másik pedig jövő hó 4-én.

— **(Adomány.)** *Klein Testvérek* a pécsi önkéntes tűzoltó testület alapja javára ötven forintot adományoztak, mely összeget tegnap délután meg is küldötték *Oberhammer* Antal rendőrkapitány, tűzoltóparancsnok kezeihez.

— **(Halálozás.)** *Ribits* Jánosné szül. *Istókovits* Teréz, életének 61-ik évében, tegnap délután 2 órakor meghalt. Temetése holnap (csütörtökön) délután 3 órakor lesz az Ágoston-utca 78-ik számú házból a budai külvárosi temetőbe. Az engesztelő misét folyó hó 20-án reggel 8 órakor tartják lelkiüdvéért az Ágostontéri plébánia templomban.

— **(Felülfizetések.)** A Zsolnay Vilmos gyárának önkéntes tűzoltói által folyó hó 14-én rendezett táncmulatság alkalmával felülfizettek: Zsolnay Vilmos 20 frt, Grosz Antal nagybirtokos (Üszögh) 5 fr, Matyasovszky Jakab 5 frt, Szikorszky Tádé 5 frt, Reeh György 50 kr. Ganter Ferenc 2 frt, Ivánkovics István 5 frt, Majerhoffér András 2 frt 50 kr, Pécsi Önk. tűzoltó testület 5 frt, Zsolnay György, kir. főügyész helyettes 2 frt, Báró Cseh N. 5 frt, Habenicht N. (Bécs) 5 frt, Generale biztosító társaság (Ullmann) 5 frt, Ráth Mátyás 5 frt, Krasznay Miklós 2 frt, Scholtz Antal 3 frt, Pintér N.-né 2 frt, Kroneisz Gáspár 1 frt, Ruepprecht Nándor 1 frt, Vinter Károly 1 frt, Dollinger András 1 frt, Dorn Lajos 1 frt, Bors Márton 50 kr, Vankovics I. 50 kr, Márksz Nándor 3 frt, Kremling Károly 2 frt, Számer Ferenc 1 frt, Schaffenberger Ferenc 1 frt, Tausz N.-né 1 frt, Stadlinger Sztivészter 50 kr, Burgics N. 50 kr. Schmitzer Jenő 50 kr. Bodensteiner N. 50 kr és Strausz J. 50 krajcárt. Összesen a felülfizetések összege kitesz 95 frt 50 krajcárt.

— **(Megugrott lovak.)** Tegnap este *Sárics* István nevű fuvaros kocsiját ott hagyván az utcán, bement egypár pohár frissítőre a szigeti országuton levő Csillag-korcsmába. Miközben ott iszogatózott, a lovai a kocsival megugrottak a korcsma elől, amit azonban ő nem vett észre. Ugy tíz óra tájban kinézett az utcára, s ekkor látta, hogy a kocsija nincs ott. Nosza sietett fel a rendőrségre, hogy az esetet ott bejelentse s ennek folytán a rendőrség meg is tette az intézkedéseket, hogy a megugrott lovakat mindenfelé keressék. A keresésnek eredménye is lett, mert a megugrott lovakat a Xavér-közben meg is találták, *Sárics* István pedig felülvén kocsijára megfogadta, hogy többet sohasem hagyja felügyelet nélkül a lovait.

— **(Nem akartak fizetni.)** A Kosuth-utcai az „Olasz”-hoz címzett korcsmában négy napszámos mulatott tegnap este. Hordatták a bort és daloltak hozzá divatos nótákat. Mlkor jól benyakaltak és kidalolták magukat, szépen kiitták az utolsó csepp bort is a poharakból s aztán indultak kifelé a

korcsmából. Mivel azonban még nem fizettek, a korcsmáros elébük állt és figyelmeztette erre a fontos körülményre. A négy embert ez annyira feldühösítette, hogy a korcsmárosra támadtak és meg akarták őt verni. A korcsmáros azonban rendőrökért szalasztott és azok szépen bekísérték a rakoncátlan vendégeket a városházára. Ott kihallgatták őket s ügyüket most átteszik a járásbirósághoz.

— **(Lopás a piacon.)** Ma reggel *Fekete* Ádámné, pellérdi lakosnő bejött a piacra s itt két kosár zöldséget akart eladni. Az egyik kosárt el is adta, azonban a másikat nem tudta eladni abból az egyszerű okból, mert ellopták. Ugyanis az asszony míg a vevőkkel alkudozott, addig valami jómadár elemelte a kosár zöldséget és eltűnt vele a piac népe között.

— **(Kizsebelt asszony.)** Ma délelőtt az Irgalmasok utcáján nagy lármát ütött egy falusi menyecske, jajgatva, hogy kiloptak a zsebéből öt forintot. Bentjárt a boltokban vásárolni s hogy az utcán meg akarta számlálni pénzét, akkor vette észre, hogy öt forintja hiányzik. Az öt forint külön egy kis zacskóba volt téve s nem is vette ki a zacskót a zsebéből az asszony, mert a boltban egy zsebkendő csücskébe kötött aprópénzből fizetett. Bizonyára kizsebelték tehát valahol; de hogy hol, azt még eddig nem állapíthatta meg a káros panaszára megindított nyomozás.

— **(Közgyűlés.)** A „Pécs-Baranyai Központi takarékpénztár” jövő hó 5-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartja saját helyigében évi rendes közgyűlését. A közgyűlés napirendjét az igazgatóságnak a múlt évről szóló jelentése, a számadások betérjesztése, a felmentvény megadása és a választások fogják képezni.

— **(Fabián és Sebestyén.)** Pénteken lesz *Fabián* és *Sebestyén* napja. E nap a városnak fogadalmi ünnepe lévén, a belvárosi plébánia-templomban pénteken 9 órakor ünnepies mise lesz.

— **(Talált tárgyak.)** A rendőrségen különféle talált tárgy fekszik letétben, várván, míg tulajdonosaik értük mennek. Így találtatott egy szemüveg, továbbá sorsjegyek és egy cselédkönyv. Igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrbiztosi hivatalban.

— **(A kés.)** A kés szerepelt abban a félbemaradt drámában, melynek áldozata egy szegény napszámos asszony lett volna, ha a véletlen idejekorán közbe nem lép. Ugyanis, kint a Zsolnay-utca egyik házában ma reggel egy napszámos asszony a feletti elkeseredésében, hogy az ura reggel vetődött haza palinkagözös fejjel és sáros ruhában, felkapta a nagy konyhakést, melylyel épen krumplit hámozott a délebédhez és meg akarta magát ölni. Az ura azonban kijózanodott ettől s kikapta a kést az asszony kezéből, mielőtt kárt tett volna magában. De az asszony vissza akarta magának szerezni a kést s viaskodni kezdett az emberrel; eközben aztán belekapott a késbe és a jobb tenyerét s az ujjait összevagdosta. Orvost kellett hozzá hivatni, a ki bekötözte az összevagdostott kezet, melynek kell pár hét, a mig meggyógyul.

— **(Helyettesítés.)** Dr. *Serli* Sándor nyugdíjba vonulása folytán megüresedett mohácsi járásorvosi állásra a főispán dr. *Löwy* Jakab tb. járásorvost helyettesítette.

— **(Elütött kis leány.)** Ma délben a petrezselyem-utcán nagy vágatva hajtott egy fuvaros a kocsijával s elgázolta *Kiss* Julis nevű öt éves kis leányt, aki a kocsiúton akart átszaladni. Szerencsére a kis leánykának jelentéktelen horzsolásokon kívül egyéb baja nem lett. A kocsis elvágatntt a helyszínről s így nem tudhatták meg, hogy ki volt.

— **(Büntény vagy öngyilkosság.)** Nehány favágó a napokban a hirdi erdőben egy fán lógó hullára akadt. Az esetről értesítették a hatóságot. A hullán a nyakon és mellen ütésektől eredő kék foltok látszanak, melyek kétségessé teszik, hogy az illető — kinek személyazonosságát nem sikerült eddig még megállapítani — önként került a fára. Hogy büntény forog-e fenn, vagy pedig tényleg öngyilkosság áldozata a hulla, azt a megejtendő vizsgálat fogja kideríteni.

— **(Meglopta a társát.)** *Mezei* György, szegedi illetőségű lakatossegéd, vándorlásai közben találkozott egy *Juhos* Mihály nevű emberrel, a ki szintén lakatossegéd volt és munkát keresett, mint ő. Együtt vándoroltak hát tovább, de nem sokáig, mert mikor a Csokoládé sörház melletti ktskorcsmában megszálltak, reggelre kelve *Juhos* nem találta sehol a társát. De nem találta a kézi bőröndjét sem, melyben munkakönyve és ruhái voltak s melyet *Mezei* György elvitt magával. A tolvajt most mindenfelé keresik.

— **(A mákvirág.)** *Krenusz* József szentlőrinci lakosnak van egy *János* nevű fia, ki valóságos Isten verése szülőinek. A jeles csemete már azóta, hogy suhanc gyerekké felcseperedett, egyre-másra követi el a legkülönbefébb lopásokat és gazesínyeket, úgy, hogy a szerencsétlen szülők saját becsületes nevük megóvása céljából nem győzik a lopott és potom áron elkótyavetyélt holmik árát fizetni. Most, hogy végre megszabaduljanak erkölcsi megölőjüktől, folyamodtak, hogy adjanak helyet a fiúnak valamelyik javító-intézetben. Ma érkezett a belügyminiszter válasza e tárgyban, mely szerint a kérvénynek, indokainál fogva, helyt adnak. S így nemsokára elszállítják a koraérett mákvirágot a javító-intézetbe, ahol tán sikerül még embert faragni belőle.

— **(Holttest az utcán.)** Ily cím alatt megirtuk lapunk tegnap esti számában, hogy *Hirden* f. hó 14-én délután három órakor a járókelők az utcán ráakadtak *Winter* Ferenc kleinmohvári illetőségű napszámos hullájára. Mint a boncolás kiderítette, *Winter* Ferenc szivszélhűdés áldozata lett.

— **(Az ujságírói sorsjáték II. húzása.)** Tegnap volt az Ujságírók Egyesülete millió koronás sorsjátékának második húzása, amelynek nevezetesebb eredménye ez: Huszezer koronát nyert: 2003—30. Ezer koronát nyert: 7975—15. Ötszáz koronát nyert: 7989—38 Kétszázötven korona nyert: 8814—29 és 4078—85. Száz koronát nyert: 1139—56 7779—87 4062—36 7585—23. Ötven korona nyertek: 7956—80 4433—9 9539—100 963—40 408—41 5922—74 679—70 2083—71 5391—61 9305—71 288—38 2606—60 5116—81 3125—12 4536—40 2073—93 115—76 és 1827—32.

— **(Ellopott fülbevalók.)** Ismét cigány a ludas. *Jámbor* Imre beremendi lakos leányának a füléből f. hó 17-én *Sonka* Tanács Mari cigányasszony, kilopta az arany fülbevalót. A kis leány segélykiáltásaira a falubeliek el-

csipték a tolvaj cigányasszonyt, ki most majd a bíróság előtt fog számolni a gyermekfosztogatásért.

— **Drágul az ezüst.** Épen azért, aki ezüst készleteket akar beszerezni, célszerűen jár el ha megrendeléseit most teszi meg midőn az ezüst még mindig olcsó, mert könnyen meglehet, hogy az áremelkedés rövid idő alatt tetemes lesz. Ezüst ékszerek, asztali berendezések és disztárgyak, jótállással, a legdiszesebb kivitelben és bámulatos olcsó áron kaphatók *Schönwald* Imre király-utcai ötvösnél, kinek műipar-muzeumszerű tárlata a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

Művészet, irodalom.

Fekete vér.

Színmű 5 felvonásban.

— Irta: dr. Jókai Mór. —

Bemutató előadás 1899. jan. 17.

Kicsiny hitiség és irodalmi szolgálalkúság volna a »Fekete vérről« egyszerűen azt állítani, hogy »mert Jókai Mór írta, a darab egyszerűen minden kritikán felül áll.«

A ki koszorus írónknak »A magyar nábob«, Kárpáti »Zoltán«, »A szerelem bolondjai« című regényeit ismeri, melyek mindegyike a »Fekete vér«-hez hasonló, Jókai Mór művészi tollával megírt egy-egy korrajz, az a »Fekete vér« bemutató előadásán rögtön észrevehette, hogy ez a színmű egy színpadra vitt kitűnő regény eszme, Jókai egyik illusztrált regénye.

A »Fekete vér« színpadi alakjai olyan sajtáságos keretben mozognak, melyen gya-

korlott szem azonnal észre veszi, hogy azok eredetileg regény alakok voltak, kik — az által, hogy deszkákra hurcolták őket, köréjük a diszleteket, s föléjük a zsinor padlást tették, — lettek tulajdonképpen a regényalakok hus és vérből való személyesítői.

Midőn azonban arról van szó, hogy a »Fekete vér« tartalom, meseszöveg és cselekmény dolgában eshetik-e kritika alá, valóban kénytelenek vagyunk letenni a kritikai tollat, s tőlünk telhető szerénységgel átnyújtani a »Fekete vér« szerzőjének az elismerés és hódolat babérját.

Miután a darab meséjét a bemutató előadást megelőzőleg már közöltük olvasóinkkal, áttérhetünk a tegnapi előadásról szóló színi referáda megírására.

A tegnapi estét valóban a Somogyi pár fényes győzelmi estélyének nevezhetjük.

Alig hisszük, hogy vidéki színpadon egy hamar találunk egy »Bárdy Zoltán grófot«, ki szerepét a legkisebb részletekig oly művészi tökélyvel tudná kidolgozni, mint azt tegnap este Somogyi direktor tette, kinek a tapasztaltak után csupán azt a szemrehányást tehetjük, hogy oly ritkán mutatkozik a színpadon mint szereplő.

S így vagyunk Somogyi Károlynéval is, ki tegnap este férjével együtt, Manga cigányasszony szerepében nem egyszer nyílt színen is zajos tapsban részesült.

A korrajz többi tipikus alakjai is kitűnők voltak.

Balla Kálmán Lenke Simon bárója művészi alakítás volt, az első felvonástól az utolsó jelenetig. Alakításában meg volt minden, mit attól a fekete véru, stréber cigányfiutól csak várni lehet, kinek mindegy, hogy mily uton, mily fegyverekkel, s mily áldozatok árán jut a hatalmi polcra, kinek — mint megannyi parvenünek — egyetlen vágya a hatalom, ki csak

ama elvnek hódol, hogy: »a cél szentesíti az eszközt.«

Corinna művésznő szerepét Angyal Ilka játszotta, fényes drámai tehetségének teljes érvényre juttatásával.

Bihari Kálmánról, társulatunk ifjú drámai színészeréről, már sok jót irtunk e rovat hasábjain, de az eddig szerzett babérokat jóval fölül mulja a tegnapi est sikere, midőn Barkó Pali szerepében láttuk Biharit. Az a minden alpáthosztól és olcsó hatáshajhászattól ment, valóban remek drámai előadás, fiatalos hév, és lelkesedés az abban a korban tiltott magyar zene iránt; az imádat, melylyel száraz fájához, hegedűjéhez ragaszkodik, mind ezt annyi közvetlenséggel játszotta meg a fiatal, tehetséges színész, hogy tegnap esti szereplése sokaig feledhetlen marad azok előtt, kik őt tegnap látták.

Lebegt Ottokár megyefőnök szerepét Bérci Gyula játszotta, ki szerepéből discret játéka, kitűnő maszkja helyes és németes dialektusával tegnap ismét kabinet alakítást csinált.

Kitűnő Citera volt P. Kovács Mariska, nemkülönben Anna grófnő szerepében Benkő Jolán, kiről csupán az a megjegyzésünk — mi természetes is, hogy mint jeles és gyakorlott komikának drámai kitörései erőltettek, mozdulatai nem kellően könnyedek.

Peterdy Sándor eléggé jól alakította a hivatalra vágyódó, szolgálalkú Vasdinynyei Balamér báró szerepét.

Kürtösi Leiter Jakab, ujságíró rövid epizod szerepét Delli Lajos játszotta, a tőle megszokott routinnal.

A többi szereplők is kisebb nagyobb szerepeikben eléggé jók voltak.

A rendezés Balla Kálmán művészi, gyakorlott kezét dicsérte s az egész előadás

Gritty intett.

— Igen, igen, a tengerbe zuhant. Így mondta Zeke és én sokat sirtam emiatt, nagyon sokat és most már mind oda vannak a könyeim, oda, mert szemeimet egészen kiapadtakká sirtam. Hanem azért te ne légy szomorú, hallod?

Közelebb jött hozzá és pislogva nézett reá.

— Elveheted Maggyt Dán, az egy jó gyermek, a Maggy és derék asszony lesz belőle. És én kiházaitási ajándékba adom neki a szép harisnyákat, melyeket neked kötöttem.

— A csolnak utrakész, uram, hangzott Raffles John hangja, a ki az ajtót kinyitva a szobába bekiáltott. Frank előrehajolt, mint egy álomból felébredve, egészen az öreg asszony elbeszélésével foglalkozva. A dráma, mely szávaiból kivehető volt, olyan hatalmas befolyást gyakorolt képzeletére, hogy egészen megfeledkezett arról, a miért tulajdonképpen jött.

— Mindjárt visszatérek, Gritty mama, mondta, hogy az öreget megnyugtassa, miközben felemelkedett és gyorsan elhagyta a szobát.

— Mi mindent mesélt az anyó? kérdezte Raffles közönyösen, a mint a part felé haladtak.

— Semmi összefüggőt, mondta Frank közönyös arccal. Beszélt az ő Danjáról és harisnyákról, mindenféle zűrzaravos dolgokról, de semmi összefüggés szávaiban.

— Ne is adjon rá semmit, így szokott mindenkivel beszélni, mióta fia a tengeren elveszett.

— Melyik hajóval? kérdezte Frank látszólag közönyösen.

— Megkapja a pénzt, felelte tehát meglehetősen nyugodtan. Felét induláskor, a másik felét visszaérkezésükkor. Meg van elégedve a feltételekkel?

— Teljesen uram; várjon egy pillanatig, míg a csolnakot vitorlaképesé teszem.

— Szomjas vagyok; nem lehetne ezalatt valami innivalót kapni; egy pohár hideg vizet rummal és cukorral?

Raffles egy pillanatig önmagával tanakodott, mielőtt elhatározta volna, mit válaszoljon.

— Maggy, kiáltott be azután a szobába, vigyél a hadnagynak egy pohár vizet, rumot és cukrot és azután jöjj ki gyorsan, segíts a csolnakot rendbehozni. Ugy, lépjen be uram, ha minden rendben lesz, majd hívni fogom. És ha az öreg asszony bolondokat beszél . . .

— Legyen gond nélkül, vágott szavába Frank, tudom én, mint kell banni a szegény öreg asszonynyal. Barátságosan jobban boldogul az ember az ilyen betegekkel, mintha nyersen bánik velük. Ezzel belépett a szobába, mialatt Raffles — miután egy sötét, aggodalmas pillantást vetett Frankra — lehaladt a parthoz.

Frank helyet foglalt az asztal mellett, nehogy gyanut keltsen, de teljes várakozással Maggy megjelenésére. Csakhamar belépett a fiatal leány és szótalanul elébe tett egy pohár friss vizet.

— Maggy, szóló halkán, kezét megragadva, ne haragudjék reám; egy parancs a Mosquitó fedélzetére hívott épen akkor, midőn indulóban voltam a partra.

— Köteles volt a parancsnak engedelmeskedni? — kérdezte a leány szárazon.

— Igen Maggy, szolgálati kötelezettségem . . .

oly egybevágó, gördülékeny s kerekded volt, melynél jobbat ritkán láttunk a pécsi nemzeti színház deszkáin.

A közönség, mely megtöltötte a színházat, elejétől végig feszült érdeklődéssel nézte a darabot s minden felvonás után háromszor-négyeszer a lámpák elé hívta a szereplőket, nemkülönbén nyílt színen is nem egyszer zajosan megtapsolta őket.

Dacára annak, hogy a darab öt fölvonásos voltánál fogva fél tizenegyig tartott, a publikumon nyoma sem látszott az unalom vagy elégedetlenségnek, sőt mit eddig még nem tapasztaltunk, a legnagyobb érdeklődéssel várta be, míg a függöny utoljára legördül.

Krámer Elemér.

○ Szekula Sárika jutalomjátéka. Még csak néhány röpke hónap, s a színiévad végére érünk, becsukódnak Thália templomának ajtai, s a felkent papok s papnők, mint a vándormadarak itt hagynak bennünket, szerte mennek a szélrózsa minden irányában. S erre emlékeztetnek bennünket a kezdődő jutalomjátékok is, melynek során módjában lesz a színházi publikumnak minden kedvence iránt táplált rokonszenvének tanujelét adhatni.

F. hó 19-én, csütörtökön lesz az első jutalomjáték, a vidék legbájosabb »Babájának« Szekula Sarikának, ki a »Baba« Alézia szerepét választotta ez estére. Hogy mily kedvence ő közönségünknek, azt mondanunk sem kell, fényesen bizonyította ezt már a publikum, s félremagyarázhatlan tanujelét fogja ennek adni a jutalomjáték alkalmával is.

De Szekula Sarikának jutalomjátéka alkalmával nem a bucsuzás fájó érzésével nyújtják át az elismerés babérját, hanem a bizonyos viszontlátás édes örömeinek kellemes érzetével,

midőn bucsuzóul nem »Isten hozzád«-ot, hanem azt kiáltjuk feléje: »a viszontlátásig!«

A közönség köréből.

Két rendbeli felszólalást kaptunk ma, melyek a helybeli közművelődési egyesület javára eszközölt gyűjtés s a budai külvárosi pályaudvar javára tett aláírások sorsáról tudakozódnak. Közérdekű voltuknál fogva adjuk ezeket a következőkben:

I.

A 80-as években Pécssett létesítendő közművelődési egyesület megalakítása céljából, a nemzeti casino termében Percel Miklós elnöklete alatt, egy népközgyűlés jellegű értekezlet lett tartva, a hol bizottság kiküldve az alapszabályok stb. elkészítésére s az alakítandó egyesület céljaira a gyűjtés is meg lett indítva; gyűjtöttek egyesek, gyűjtöttek az akkori helybeli lapok. Azóta ez ügyben mi sem történt; de biztos tudomásom van, hogy a gyűjtések eredménye meghaladja az 1000 frtot. Felkérem a kiküldött bizottságot, hogy megbízatása szerint járjon el, a gyűjtőket pedig, hogy számoljanak.

Pécs, 1899. jan. 18.

Egy adakozó.

II.

A budai külvárosi pályaudvar a városnak gondolom 38.000 frtjába került, hogy mit ér, arról nem akarok beszélni. Bizonyos azonban az, hogy annak idején a budai külvárosi érdekelt polgárok e pályaudvar építésének költségeire maguk között gyűjtést indítottak, s polgáraink kiválóbbjai: Jankovits Hugó, Papp József, Daempf Imre, Eisner Dóci, Herceg testvérek és még számosan áldozatkészséggel nagyobb összegeket irtak e célra alá és ez

aláírási ivet átadták az akkori városi polgármesternek, szóval is kötelezvének magukat, a budaivárosi új pályaudvar költségeire a 15.000 frtra rugó összeget — építés esetére — megfizetni. A lapok is annak idején konstatálták ezt. Mi lett ez ivvel? Be lett fizetve az aláírt összeg? Hogyan lett az elszámolva? Kérde

egy szigeti városi.

Pécs, 1899. jan. 18.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése január hó 18-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata) A főrendiház mai ülése felé irányult az egész politikai világ figyelme. Tizenegy óra felé fogatok togatok után robogtak a muzeum elé. Főpapok és zászlósurak siettek fel a lépcsőkön. Az ülésterem karzatait jóval tizenegy óra előtt ellepték az asszonyok, újságírók és képviselők.

A képviselőknek itt is külön karzatuk van. Az elsősorban látszott Madarász József ősz feje és fehér szakállja; mögötte összekeverve mindentéle párti képviselő.

Tizenegy óra előtt még a terem üres volt. A főrendek a mellékteremben zsiibongtak. Egyszerre kinyílt a fehér márványhomlokzatos ajtó. Biborköpenyében a hercegprimás jött be és sietett a kardinálisok selyemszéke felé. Fele utján sem volt, mikor fölszakították az ajtót. Szokott gyorsjárásával Bánffy sietett a hercegprimás után, hogy utolérje. Üdvözölte a biboros főpapot s élénk hosszas vitatkozásba merültek.

— Vajon miről beszélhetnek? kérde száz meg száz odaszegződő szem. Hátha kapacitálja a miniszterelnök a hercegprimást és a mai szépnek ígérkező ülés odavan?!

— Jól van, vágott közbe, hiszek Önnek.

Frank megszorította kezét.

— Köszönöm. És kész vagyok szavamat beváltani bármikor, a mikor és hol kegyed akarja Maggy.

— Holnap, a megbeszélte órában, sugta Maggy vissza, ajakára tette ujját, gyorsan rumot és cukrot tett az asztalra és kisietett.

— Dan, fiam, hangzott az öregnek szava a tűzhely felől, te neked nem szabad Maggyval mulatni, az nem jól van, mit fog ehhez szólni Kati?

— Kati? ez anyámnak neve — mondta Frank csodálkozva.

— Eh, te bolondos, hiszen anyád én vagyok, nevetett Gritty; nem, Kati az a te feleséged és itt van ni, még csak nem is kérdezősködtél utána.

Ide és oda biccegett, miközben ráncos arcán fájdalommas és gyászos kifejezés jelent meg.

— Ne légy boszus, Dan, hallod, mormogta, én nem tehetek róla, valóban nem, hogy a Kati oda van, tudod akkor éjjel, midőn Johnt véresen hozták haza és a hajó a parthoz ment. Huh, fiacskám, az volt egy éjszaka, egy gonosz éj. Hanem sok zsákmanyt hozott, sok zsákmanyt.

— Mint történt az Gritty mama? kérdezte Frank érdeklődve.

— Igen, nézd, folytatta az öreg, miközben Franknak lábaihoz kuporodott és gondolkozva simogatta homlokát kezeivel. Az már régen történt, nagyon régen, hanem azért én még jól tudom, — persze hogy tudom. Te a tengeren voltál és Zeke, Johnnal a partra ment — igen és a többiek is s a lovat is magukkal vitték.

— A lovat?

— Na persze, te ismered is a Mulligán öreg barnáját. Az is elpusztult akkor éjjel — másnap elföldelték az erdőben és Zeke nagyon dühös volt emiatt — óh, olyan dühös, hogy olyannak még sohasem láttam.

— Tehát mégis, gondolta Frank, a kapitány elbeszélése tehát mégsem mese; hanem minden megjegyzést elhallgatott, nehogy Grittynek gondolatmenetét megzavarja.

— Hiszen ismerted a barnát, nevetett Gritty, ha nem is szenvedhetted a jó, öreg állatot s egyszer agyon is akartad ütni. Igen, te gonosz vagy és mégis az én kedvencem, igen, az én kedvencem. Hízkeldeve simogatta térdét.

— És hol van Kati? kérdezte Frank.

— Igaz, Kati, ő oda van. Hanem azért ne haragudjál, én ártatlan vagyok benne és én kértem, hogy ne menjen a partra. Hanem nem akart maradni semmi áron sem és midőn az ágyulövést hallotta, elfutott és egy fákllyát vitt magával. Ezt csak a te irántad való szeretetből tette, azt kiáltotta, hogy társaidat akarja megmenteni. Ne légy azért mérges reá.

— Bizonyára nem, Gritty anyó. Csak azt mondjad meg, mi lett azután Kati?

— Igen, látod, azt nem tudom, mondta aggodalmasan az öreg. A szél oly ijesztően dühöngött, dörgött, villámlott és a láng lobogott a szikláról. És én úgy féltem, úgy féltem. Azután hazajöttek a többiek és hozták Johnt egész véresen, huh, egész véresen és nekem kellett a vállát bekötni, mert kétfelé tört. Senki sem segített nekem, senki, Kati sem, a ki nem jött vissza.

— Bizonyára a szikláról beugrott a tengerbe?

Belép ezután atillában, karddal oldalán Vay Béla báró; utána özönlének a főrendek. Az ülés kezdődik.

Első tekintetre látszott, hogy a baloldal, hol a kinevezettek ülnek, népesebb a jobboldalnál, hol ezelőtt az egyházpolitikai ellenzék zöme ült, de most oly rejtélyes a főrendiház; nem lehet tudni, ki a kormány barátja és ki az ellensége. A baloldalon ül *Wekerle Sándor*, *Andrássy Aladár* gróf, *Szapáry Gyula* gróf, kikről tudva van, hogy a disszidensekkel tartanak. A *püspöki* kar helye elég néptelen. Csak hat katolikus püspök van jelen; ezek élén két kardinális, *Vaszary Kolos* és *Schlauch Lőrinc*, kik diszhelyükön ülnek. A kormány — a beteg *Fejérváry* kivételével — teljes számmal van jelen. A kormány mögött teljes számban ülnek a kinevezett főrendek; köztük *Jokai Mór*ic és *Prónay Dezső* báró; kikre az az ellenzék számított, nincsenek jelen.

Nagy mozgás támadt, mikor az *elnök* jelenti, hogy a napirend előtt a *hercegprimás* kíván szólni.

Vaszary Kolos biboros hercegprimás felemelkedett helyéről s mély csend támadt az amugy is nesztelen teremben. Röviden szól. Rámutatott csak a *megdőbbségre* és kérdezte a kormánytól: mit tett és mit szándékozik tenni a zavaros helyzet megszüntetésére?

Bánffy Dezső báró miniszterelnök, ki végre szóhoz juthatott valamely törvényhozói testület előtt — mert hiszen a képviselőházban csak szavaz az ellenzék módosításai ellen, de nem beszélhet — nem aknázza ki helyzetét. *Megint nem nyilatkozott*. Azt bizonyította, hogy a kormány mindent megtett, hogy az obstrukciót elkerülje, — holott semmit sem tett meg. Következésként megtagadva a felvilágosítást terveiről, álláspontjáról, a mi a *helyzetet* illeti, kijelentette, hogy tranzakció folyik a kormány és az ellenzék között és *most épen a tranzakció folytán nem nyilatkozhatik* bővebben. A kormány komolyan óhajtja a tranzakciót, de ha az nem sikerül, mit ne adjon az isten! tette hozzá ájtatosan, — akkor a kormány tudni fogja, hogy mit tegyen, tette hozzá fenyegetőleg!

Vaszary Kolos hercegprimás röviden tudomásul vette a választ; de hozzá tette, hogy melegen óhajtja, hogy a tranzakció mielőbb sikerüljön.

A biboros főpap szavait helyeslés kísérvén, most mindenki azt várta, hogy *Andrássy* Aladár gróf szólal fel.

Széchenyi Imre gróf kelt fel helyette és előre bocsájtva, hogy a *főrendiház zsebre tett kézzel nem nézheti* a helyzetet, egy indítványt nyújt be. Az indítvány: *felirat a királyhoz*; aláírás *Széchenyi* Imre gróf, *Andrássy* Aladár gróf, *Majláth* József gróf, *Desseffy* Aurél gróf és *Széchenyi* Géza gróf.

Az egyházpolitikában *Széchenyi* Géza gróf és *Andrássy* Aladár gróf a kormány legerősebb támaszai voltak.

A *felirat* azt mondja, hogy a törvényhozásban általános a készség a törvényhozás alkotmányos működésének helyreállítására és kéri a királyt, *hogy a szomorú törvénykülső, históriánk legszomorúbb napjait emlékünkhöz idéző állapotnak, mely január elsejétől kezdődött, úgy vessen véget, hogy az alkotmányos állapot helyreálljon.*

Ez tehát a kormány ellen szól. A feliratot a főrendek pénteken fogják tárgyalni.

TÁVIRATOK.

— **A főrendiház felirata a királyhoz.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A főrendiháznak a királyhoz intézendő felirata a következőleg szól:

„Felséges császári és apostoli király! Legkegyelmesebb Urunk!

Mély aggodalommal eltelve országunk súlyos helyzete és ennek további következményei fölött, fordulunk császári és apostoli királyi Felségednek, mint alkotmányunk legmagasabb óráinak atyai szívéhez. Ez év első napjával megszűntek azon törvények, melyek az ország ügyeinek rendes viteléhez szükségesek s oly törvényen kívüli állapotba kerültünk, mely — kivált ha következményeire gondolunk — történelmünk szomorú napjait hozza emlékeztünkbe. Minden egyes nap, melyet hazánk a mai állapotban kénytelen átélni, csak növeli aggodalmunkat s azt hisszük, hogy az aggodásnak ez a nyomasztó érzete uralja az egész közvéleményt.

Felséged hű főrendei úgy vannak meggyőződve, hogy az ország általános óhajta, hogy a mai helyzetnek minél előbb vége legyen; hogy a törvényhozás rendes működése minél előbb megkezdessék s hogy a közelebb megoldandó kérdésekre, jelesen a birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és országokkal *megújítandó egyezménynek hazánk érdekeinek megfelelő megkötésére nézve is* oly általános a készség, hogy a törvényhozás rendes menetének ez sem képezheti akadályát.

S ezért, bár tudjuk, hogy Felséged legmagasabb uralkodói gondját kiterjeszti helyzetünkre, mégis *kötelességünknek tartjuk egyenesen Felségedhez fordulni* s legmélyebb alattvalói hódolattal kérni, hogy *Felséged alkotmányos jogait akkép méltóztassék gyakorolni*, hogy az alkotmányos állapotok mielőbb teljesen helyreállítsanak.

Midőn a főrendiház ezzel a legalázatosabb kérelemmel fordul Felségedhez, attól a kötelességérzettől és meggyőződéstől van áthatva, hogy a legfőbb, az alkotmány megőrzésére vonatkozó kötelességét teljesíti.

Hódoló mély tisztelettel császári és apostoli királyi Felségednek legalázatosabb szolgálai:

a Magyar-, Horvát-, Szlavon és Dalmátországek főrendei.

— **Békevajadás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ellenzéki pártok s a disszidensek vezérei pártközi konferenciára gyűltek össze, hogy az ellenzék átvegye a disszidensektől a kormány feltevéleit és megállapodjék a további eljárásra nézve. A tanácskozás főleg a kiegyezés és a házszabályok revíziója körül folyik. Értesülésünk szerint *a legnagyobb nehézségek a kiegyezés körül forognak fenn*, a házszabályok revíziója körül nem oly áthidalhatlan a távolság a két álláspont között.

Bánffy kijelentette, hogy a disszidenseket nem tekinti egyszerű postásoknak, hanem többnek.

A szabadelvűpárt hangulata olyan, hogy beszélnek, miszerint minden eshetőségre készen kell lenni. A képviselőház két napi szünete alatt sokan kerületeikbe utaztak. Ezzel szemben feltűnő, hogy *Bánffy* bárónak a főrendiházban ma elmondott beszéde hangsúlyozza, hogy ha a béke nem sikerülne, akkor is akciója alkotmányos keretekben és törvényes formák között fog mozogni.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. jan. 18.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: —; későbbi szállítás: 9.49. — *Tengeri*, májusra: 4.86. — *Rozs*, márciusra: 7.95. — *Zab*, őszre: 5.78. —

Az értéktőzsdén az árai a következők: *Osztrák* hitelrészvény: 360.75. — *Magyar* hitelrészvény: 392. — *Allamvasut*: 362.80. —

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

HIRDETÉSEK.

Ingyen szederfa-csemete.

A földmivelésügyi m. kir. Ministerium országos selyemtenyésztési felügyelősége bárkinek **ingyen ad 2–3 éves**

magági szederfa-csemetét.

Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasut, esetleg hajóállomás pontosan bejelentendő.

Ha a csemeteket magas törzsű fákká neveljük, úgy egy katastralis holdnyi fásiskolába 7200 csemete helyezhető el olyformán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemetek 80 centiméter távolságra álljanak.

Sövény alakításnál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó öltre 6 darab csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt **sürgősen** jelentsék be.

A földmivelésügyi m. kir. Ministerium országos selyemtenyésztési felügyelősége, Szegzárdon. Tolna-megye.

16930. sz. **Árverési hirdetmény.**
tkv. 1898.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Treder Anna, férj. Bannai Mihályné és Treder Mária pécsi lakosoknak a pécsi kir. törvényszéknek 5937/898. P. sz. ítélete alapján beadott árverési kérvény folytán a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbírószék területén levő, Pécs város határában fekvő s a pécsi 3010. sz. betétben felvett 1. rendsz. 3163. hrsz. Mezőszél-utca 20. sz. lakház és udvarra 750 frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan **az 1899. évi március hó 24-ik napján d. e. 10 órakor a királyi törvényszék árverési helyiségében** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 75 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1899. évi december hó 19-ik napján. A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Göbel

kir. tszéki bíró.

Nyilt-tér.)

Dr. BORS LAJOS

ORVOS

Pécs. Király-utca 28.

a kölcsönös segélyző egylettel szemben.

**Rendel 11–12-ig,
délután 2–3-ig.**

Fűrészelt

keményfa hulladékegész kocsival 4 frt 40 kr.,
fél kocsival 2 frt 20 kr-ért
házhoz szállítva,

valamint legjobb minőségű

száraz tűzifa

jutányos áron kapható

Marton Miksa

fakereskedőnél

Pécsett, Szigeti-országút 33. sz.

☛ **Telefon szám 88.** ☛

Ugyanott szép, 2 m. hosszú

hasított tölgyfa karónak1000 drb 25 frt, bérmentve a vasut-
hoz szállítva.

1000 drb 1.75 m. hosszú pedig 20 frt.

Tölgyfa duczok jutányos árban.

975. szám.

alisp. 1899.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A Baranyavármegye területén levő kiépített törvényhatósági közutakon 1899., 1900., 1901., 1902., 1903. és 1904. évben eszközözendő

kavics-szállításbiztosítása végett **folyó 1899. évi február hó 3. és 4-ikén** — és pedig a pécsvárad, szentlőrinci és siklói járásokra nézve 3-ikán, — a pécsi, hegyháti, mohácsi és baranyavári járásokra nézve 4-ikén — a vármegyei székház közgyűlési termében zárt írásbeli ajánlatok útján **verseny tárgyalást** tartok.

Fölhivom ennél fogva vállalkozni kívánókat, hogy ajánlataikat hozzám címezve, legkésőbb a kitűzött tárgyalási napok d. e. 10 órájáig Koszits Kámill vármegyei főjegyzőnél (I. emelet) nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok a pécsi kir. államépítészeti hivatalban átvehető ajánlati minta szerint teendők meg és azok öt pecséttel zárt borítékban a címzés fölött világosan kiirandó azon járás neve, melynek közutaira az ajánlat vonatkozik.

Azon esetben, ha ajánlattevő a nevezett államépítészeti hivatalnál kitett kőmintától eltérő kőanyagot kívánna szállítani, saját pecsétjével ellátott mintáját ajánlatához mellékelni s ugyanott a termelési helyet is megjelölni tartozik.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók s mindegyik ajánlatának beadásáig számított négy hétig kötelezettségben marad.

Minden egyes járás törvényhatósági közutaira külön ajánlat nyujtandó be.

Az ajánlat szabályszerű bélyeggel látandó el és ajánlattevő által aláírandó.

Az ajánlathoz melléklendő bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló föl-
osztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlott árak összegének legalább 5%-át kell kitennie.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye fölötti határozat hozatal után azonnal ki fog adatni.

A tett ajánlat a vállalkozót azonnal, a vármegye közönségét azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen a verseny tárgyalás eredményét az illetékes fórum jóváhagyja.

A járásonként szerkesztett költségelirányzatok, valamint a szállítási szerződés, részletes föltételek, ajánlati minta és kőminták az államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők, illetve átvehetők.

Kelt Pécsett, 1899. évi január hó 15-én.

Trixler Károly,

Baranyavármegye alispánja.

**Hirdetések jutányos áron a ki-
adóhivatalunkban vétetnek föl.****ZSOLNAY IMRE**

butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

Pécsett, Ferenciek-utca 11. szám. Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, dísz- és ebédlő szobák**, mindennemű **fa-, vas- és kárpitozott butorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók és Thonet-székek** szabott gyári árak mellett.Abban a helyzetben vagyok, hogy **butorvásárlások** nálam is oly **jutányosan** eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.**(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)**